

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

KARAR TARİHİ : 04.11.2025
KARAR NO : 90

MAHALLİ ÇEVRE KURULU KARARLARI

Erzurum Mahalli Çevre Kurulu 04.11.2025 tarih ve saat 14.00'da Erzurum Vali Yardımcısı Sayın Mehmet Faruk KAZDAL Başkanlığında toplanmış olup aşağıdaki kararlar alınmıştır.

MADDE-1:

İlimiz genelinde 2025-2026 kış sezonu itibariyle aşağıda belirtilen yakıt kalitesi, denetim ve bilgilendirme programının uygulanması;

İlimizde üretici/ithalatçı/dağıtıcı/satıcıların alacağı izin, yapacağı faaliyetler, belgelendirmeler ve beyanlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 2010/14 Sayılı Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilir. Genelge hükümlerine aykırılık olması durumunda 2010/14 Sayılı Genelgenin "Uygulanacak Müeyyideler" başlığı altında yer alan hükümler ile 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ve 2872 Sayılı Çevre Kanunu uyarınca yaptırım uygulanır.

1. Yakıtlar

Isınma maksatlı kullanılan ithal ve yerli katı yakıtların kalitesi ve torbalanmasına ilişkin uyulması gereken kurallar aşağıda belirtilmektedir.

- 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazete' yayımlanarak yürürlüğe giren Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği doğrultusunda ilimizde kullanılacak olan ithal ve yerli kömürlerin özellikleri aşağıda yer alan tablolara uygun olacaktır.

Isınma Amaçlı İthal Taş ve Linyit Kömürünün Özellikleri ve Sınırları (Tablo-1)

Özellikler	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: En çok. % 0,9 (+0,1 tolerans)
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	: En az 6400 Kcal/kg (- 200 tolerans)
Uçucu Madde (kuru bazda)	: % 12-31 (+2 tolerans)
Toplam Nem (orijinalde)	: En çok % 10 (+1 tolerans)
Kül (kuru bazda)	: En çok %16 (+2 tolerans)
Boyut* (satışa sunulan)	: 18-150 mm (en çok $\pm$ % 10 tolerans)

* Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu en az 10-18 mm olabilir.

[Handwritten signature]

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Sınır Değerlerinin Aşıldığı (I.Grup) İl ve İlçelerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri (Tablo-2)

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar	Kullanılacağı İller ve İlçeler
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: En çok % 2	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nin 28 inci maddesine göre sınır değerlerinin aşıldığı (I.Grup) İl ve İlçeler (Aziziye, Palandöken, Yakutiye)
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	: En az 4800 Kcal/kg (-200 tolerans)	
Toplam Nem (orijinalde)	: En çok %25	
Kül (kuru bazda)	: En çok %25	
Boyut* (satışa sunulan)	: 18-150 mm (18 mm altı ve 150 mm üstü için en çok % 10 tolerans)	

* Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm olabilir.

Sınır Değerlerinin Aşılmadığı (II. Grup) İl ve İlçelerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri (Tablo-3)

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar	Kullanılacağı İller ve İlçeler
Toplam Kükürt (kuru bazda)**	: En çok % 2,3	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nin 28 inci maddesine göre sınır değerlerinin aşılmadığı (II.Grup) İl ve İlçeler
Alt Isıl Değer (kuru bazda)**	: En az 4200 Kcal/kg (-200 tolerans)	
Toplam Nem (orijinalde)	: En çok %30	
Kül (kuru bazda)	: En çok %30	
Boyut *(satışa sunulan)	: 18-150 mm (18 mm altı ve 150 mm üstü için en çok % 10 tolerans)	

* Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm olabilir.

** Alt Isıl Değeri (kuru bazda) en az 5000kcal/kg (-500 tolerans) yanabilir kükürt (kuru bazda) oranı en çok yüzde bir buçuk (%1.5) ve diğer özellikleri bu Tablo'da belirtilen özellikleri sağlayan yerli kömürler mevcut soba ve kazanlarda yakıldığında bacadan atılan kükürt dioksit konsantrasyonu, bu Tablo'da özellikleri belirlenen kömürün mevcut soba ve kazanlarda yakılmasında bacadan atılan kükürt dioksit konsantrasyonu eşdeğerini aşmadığı akredite olmuş veya Bakanlıkça uygun görülen laboratuvarlar tarafından belgelenmesi halinde bu Yönetmeliğin 28 inci maddesine göre sınır değerlerin aşılmadığı (II.Grup) il ve ilçelerde ısınma amacıyla kullanılabilir.

2. Mahalli Çevre Kurulunca belirlenen özelliklere haiz olmayan yerli ve ithal kömürlerle, kömür briketlerinin Erzurum İli sınırları içinde ısınma amaçlı olarak pazarlanması ve tüketilmesi yasaktır.
3. Yukarıda özellikleri belirtilen ithal taş ve linyit kömürler, yerli kömürler, toz kömürden elde edilen briket kömürler ve prina briketi kömürlerinin torbalanarak satışa sunulması zorunlu olup, torbasız kömür satışı ve sevkiyatı yasaktır.
4. Torbalamada, ithal, yerli ve briket kömürler ile prina briketi için 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazete' yayımlanarak yürürlüğe giren Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinin EK-6, EK-7, EK-8 ve EK-9'daki torba örneklerine uyulması zorunludur.

Y. A. K. E. ad. Syç. g. y. An. b. l. a. →

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

2. Katı Yakıt Satıcılarının Uyacağı Kurallar

- 1- İlimiz genelinde katı yakıt satmak isteyen satıcılar 2010/14 sayılı Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi hükümleri doğrultusunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünden Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi alması zorunludur.
- 2- Katı yakıt satıcıları, yalnızca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nden Satış İzin Belgesi alınmış izinli kömür üreticisi veya ithalatçıların torba kömürlerini pazarlayacak, Satış İzin Belgesi olmayan kömürleri kabul etmeyecektir.
- 3- Tüketicilere satacakları kömürlere ait, fatura, irsaliye, kantar fişi, Satış İzin Belgesi'nin bir örneğini vereceklerdir.
- 4- Yapılacak denetimlerde istenilen tüm belgeleri ibraz etmeyen, Mahalli Çevre Kurulu'nca belirlenen kurallara aykırı kömürleri satan kömür pazarlamacılarına Çevre Kanunu'na muhalefet nedeniyle idari para cezası uygulanacak ve kömürler zapt edilerek yediemin işlemleri uygulanacaktır.
- 5- Erzurum ili sınırları içerisinde açık kömür sevkiyatı yasaktır. İşyeri veya depo mahallinde torbalama yapılmayacak ve açık kömür bulundurulmayacaktır. Aksi takdirde söz konusu kömürler zapt edilerek yediemin işlemleri uygulanacaktır.
- 6- İşyeri veya depodan veya tüketiciye sattığı kömürlerden numune alınması işlemlerinde denetim elemanlarına gerekli imkânı sağlayacaktır.

3. Denetim

1. İlimiz hava kirliliği bakımından 1. Derece kirli iller arasında yer almaktadır. Bu nedenle hava kirliliği ile mücadele kapsamında 24 saat esasına göre yapılacak çalışmalarda kış sezonu boyunca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İl Sağlık Müdürlüğü, Yakutiye Belediye Başkanlığı, Palandöken Belediye Başkanlığı ve Aziziye Belediye Başkanlıklarınca denetim ekipleri oluşturularak sorumluluk bölgelerinde kazan dairesi ve baca denetimlerinin yapılması ve belediyeler tarafından yapılan denetim sonuçları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne bildirilecektir.
2. İlimiz genelinde belediyelere yetki devri yapılmadığından, kömür numune alma, analiz yaptırma ve sonuçlarına göre uygulanacak işlemler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce yapılacaktır.
3. Hava kirliliği kapsamında İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığı tarafından şehrin giriş noktalarında kömür sevk eden araçların kontrollerinin yapılması, satış izin belgesi bulunmayan ve torbalı olmayan kömürlerin girişlerinin tespit edilmesi halinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne bildirilecektir.
4. İlçe belediyelerince katı yakıt satışı yapan işyerleri denetlenecek, Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi olmayan işyerlerinin tespit edilmesi halinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne bildirilecektir.

4. Analiz

Her türlü katı yakıttan numune alımı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 04.12.2013 tarihli ve 2013/40 sayılı Katı Yakıt Numune Alma ve Analiz Genelgesi kapsamında yapılacaktır. Analiz için yapılacak ödemeler; uygunluk izin belgesi alınması sırasında üretici tarafından, denetim sırasında ise ithalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcı tarafından karşılanır.

Yazınca İlçe E. ad. Şg.İ. Şu/Öm. K.Ş.

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

5. Sosyal Yardımlaşma Vakfı Kömürleri:

Sosyal Yardımlaşma Vakfı aracılığıyla yapılan kömür dağıtımında, 29.01.2010 tarihli ve 27477 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2009/15760 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde, hava kirliliği ile mücadelede başarı ve uygulamada birlikteliğin sağlanması maksadıyla, 2010/14 sayılı genelge gereğince merkez ilçelerde Tablo-2, diğer ilçelerde ise Tablo-3’de belirtilen kömürler ile TSE 12055’te belirtilen Briket Kömürlerinin, dağıtılması ve Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği’nde belirlenen hususlara uyulması gerekmektedir.

Dağıtımı yapılan kömürlerin kalitesiyle ilgili ortaya çıkabilen yanlış değerlendirmelerin önlenmesi açısından, gerekli görülmesi halinde söz konusu kömürlerden de numune alınarak analiz yaptırılmalıdır. Dağıtımı yapılan kömürden alınacak numunenin analiz sonuçlarının, dağıtımı yapılan yerle ilgili belirlenen özellikleri sağlamaması durumunda söz konusu kömür, özellikleri sağlayan kömürle değiştirilmek üzere toplattırılır ve kömürün dağıtımı durdurulur. Söz konusu durum; Sosyal Yardımlaşma Vakfı yetkililerine, TKİ Genel Müdürlüğü’ne ve kömür üreticisine bildirilir.

6. Yakma Sistemleri

Isınmada kullanacak yakıtların yanma veriminin artırılmasını, buna paralel olarak yakıt tüketimi ve bacadan atılan kirletici emisyonlarının azaltılmasını sağlamak için;

- Soba ve kalorifer kazanları ile bacaların periyodik temizlenmesi,
- Kalorifer tesisatlarının izole edilerek ısı kayıplarının önlenmesi,
- Tüm ısıtma tesisatının bakımı ve temizliğinin yapılması,
- Kazan dairelerinin yeterince havalandırılarak işletme talimatlarına uyulması,
- Soba ve kalorifer kazanlarında kabul edilen standartlara uygunluğun aranması,
- Kalorifer kazanlarının tekniğine uygun yakılarak kazan bakımı işlerinde çalışacaklar için “Yetkili Kalorifer Ateşçisi Belgesinin” aranması zorunludur.

MADDE-2:

12.07.2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında hazırlanan ve 72 Nolu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile onaylanan Erzurum İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planının “Raporlama” başlıklı Bölüm 4.2’sinde; “*İzleme ve Geliştirme faaliyetlerinin, 6 ayda bir olmak üzere Mahalli Çevre Kuruluna raporlanması sağlanacaktır*”, “*Söz konusu rapor sonuçları Mahalli Çevre Kurulunda değerlendirilerek durum tespiti yapılır. Gerekli görülmesi halinde İl Sıfır Atık Yönetim Planının revize edilmesi ve yeniden Mahalli Çevre Kurulunda karara bağlanması ve uygulamaya geçirilmesi sağlanacaktır*” ve “*İzleme kapsamında Sıfır Atık Bilgi Sistemindeki verilerle uyumlu olacak şekilde rapor hazırlanarak Bakanlığa sunulacaktır*” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümler doğrultusunda Sıfır Atık Yönetim Sisteminin ilimizde gerçekleşme oranlarını gösterir raporun onaylanarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderilmesine,

Oy birliği/çokluğu ile karar verilmiştir.

Bu karar Erzurum Valiliği tarafından yürütülür.

[Handwritten signatures and stamps]

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Mehmet Faruk KAZDAL
Vali Yardımcısı
Başkan

Ali LALOĞLU
Çevre, Şehircilik ve İklim
Değişikliği İl Müdürlüğü
Üye

Çağlar POLAT
Erzurum Büyükşehir Belediyesi
Üye

Tolga YILDIRIM
Defterdar
Üye

Ömer Faruk PALA
İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Üye

Adem DEMİREL
İl Sağlık Müdürlüğü
Üye

Mustafa KARADAĞ
İl Tarım ve Orman
Müdürlüğü
Üye

Ender CİHANTIMUR
Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
Üye

Esra PARMAKSIZ
TEİAŞ Bölge Müdürlüğü
Üye

Ahmet YER
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Üye

Nebi DOĞAN
Tarım ve Orman 13.Bölge
Müdürlüğü
Üye

İsmail YILMAZ
İl Müftülüğü
Üye

Katılmadı.
İl Afet ve Acil Durum
Müdürlüğü
Üye

Katılmadı.
Ticaret ve Sanayi Odası
Üye

Mehmet ŞEN
İl Jandarma Komutanlığı
Üye

Ömer KUZIOĞLU
İl Emniyet Müdürlüğü
Üye

Buğrahan GÜRCANAK
Ulaştırma ve Altyapı X. Bölge
Müdürlüğü
Üye

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

ERZURUM İL SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİ PLANI GERÇEKLEŞME RAPORU

12.07.2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında hazırlanan ve 72 Nolu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile onaylanan Erzurum İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planının “Raporlama” başlıklı Bölüm 4.2’inde yer alan; “İzleme ve Geliştirme faaliyetlerinin, 6 ayda bir olmak üzere Mahalli Çevre Kuruluna raporlanması sağlanacaktır” ve “Söz konusu rapor sonuçları Mahalli Çevre Kurulunda değerlendirilerek durum tespiti yapılarak gerekli görülmesi halinde İl Sıfır Atık Yönetim Planının revize edilmesi ve yeniden Mahalli Çevre Kurulunda karara bağlanması ve uygulamaya geçirilmesi sağlanacaktır” hükümleri doğrultusunda Sıfır Atık sisteminin Kasım 2025 tarihi itibarıyla ilimizde gerçekleşme oranlarını gösterir tablolar aşağıdaki gibidir.

1. İl Genelinde Mahalli İdarelerin SAY Ek-1 Kapsamında Değerlendirmesi

Grup Kodu	Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gereken Mahalli İdareler	İl Genelindeki Toplam Sayı	Mevcutta Sıfır Atık Sistemi Kuranların Sayısı	Gerçekleşme Oranı (%)
2. Grup	A.2. Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus altı)	20	3	15
	A.2. Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri	-	-	-
	A.2. Belediye Birlikleri	2	0	0
	A.3. İl Özel İdareleri Mücavir Alan Dışı	-	-	-

2. İl Genelinde Bina Yerleşkelerin SAY Ek-1 Kapsamında Değerlendirmesi

Grup Kodu	Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gereken Bina Yerleşkeler	İl Genelindeki Toplam Sayı	Mevcutta Sıfır Atık Sistemi Kuranların Sayısı	Gerçekleşme Oranı (%)
1.Grup	B.1. Kamu Kurum ve Kuruluşları	283	230	81
2.Grup	B.2. Organize Sanayi Bölgeleri	3	0	0
	B.2. Havalimanları	1	1	100
	B.2. Limanlar	0	0	0

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

	B.2. İş merkezi ve Ticari Plazalar 100 üzeri ofis/büro kapasiteli	3	3	100
	B.2. Alışveriş Merkezleri 5000 metrekare ve üzeri	2	1	50
	B.2. ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri	11	10	91
	B.2. Eğitim Kurumları ve Yurtlar	287	175	60
	B.2. 100 Oda ve Üstü Konaklama Kapasiteli İşletmeler	7	7	100
	B.2. Sağlık Kuruluşları 100 yatak ve üzeri kapasiteli	5	5	100
	B.2. Akaryakıt istasyonları ve dinlenme tesisleri	95	84	88
	B.2. 300 ve üzeri konuta sahip siteler	10	7	70
	B.2. Zincir marketler	435	417	95
3.Grup	B.3. Alışveriş Merkezleri 1000-4999 metrekare	1	1	100
	B.3. İş Merkezi ve Ticari Plazalar 20-99 arası ofis/büro kapasiteli	-	0	0
	B.3. Tren ve Otobüs Terminalleri	3	2	100
	B.3. ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri	90	85	94
	B.3. 50-99 Arası Oda Konaklama Kapasiteli İşletmeler	7	2	28
	B.3. Sağlık Kuruluşları 50-99 arası yatak kapasiteli	7	7	100
4.Grup	B.4. Alışveriş Merkezleri 1000 metrekareden az	-	0	0
	B.4. 50'den Az Oda Konaklama Kapasiteli İşletmeler	110	11	10
	B.4. Sağlık Kuruluşları 50'den az yatak kapasiteli	107	55	50